

REPUBLIKA HRVATSKA

ZADARSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA RAZVOJ I

EUROPSKE PROCESSE

KLASA: 302-02/15-2/3

URBROJ: 2198/1-09-17-108

Zadar, 16. svibnja 2017. godine

Zadarska županija, Upravni odjel za razvoj i europske procese temeljem članka 73. stavka 2 Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13), te članka 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08), nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine dana 16. svibnja 2017. godine donosi

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU
STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ ZA
ŽUPANIJSKU RAZVOJNU STRATEGIJU
ZADARSKE ŽUPANIJE DO 2020. GODINE**

I. UVOD

Zadarska županija, točnije Upravni odjel za razvoj i europske procese pripremio je ovo Izvješće, u skladu s člankom 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08).

Zadarska županija nositelj je izrade Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine i tijelo nadležno za provedbu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za istu, temeljem članka 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08).

Županijska razvojna strategija (u daljnjem tekstu: ŽRS) temeljni je strateški planski dokument za društveno gospodarski razvoj županije u skladu s načelima održivog razvoja. Županijska razvojna strategija Zadarske županije do 2020. godine izrađena je sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14) te prema Smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, rujan 2015.). Također je usklađena sa Strategijom regionalnog razvoja RH, a strateški ciljevi ŽRS-a s razvojnim prioritetima na razini NUTS 2 regije za Jadransku Hrvatsku.

Pri izradi Strategije razvoja Zadarske županije poštovalo se načelo partnerstva i participativnosti. U svim fazama izrade, uz radni tim, sudjelovali su članovi Županijskog partnerskog vijeća, članovi tematskih radnih skupina i veliki broj ostalih ključnih dionika. Stoga strategija, u

konačnici, uključuje i potrebe i doprinose svih zainteresiranih strana. U cilju poboljšanja kvalitete ŽRS, a time i kvalitete cjelokupnog procesa programiranja, prethodno vrednovanje (ex ante evaluacija) provodilo se tijekom svih faza izrade ŽRS, a završeno je prije njenog usvajanja.

II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPKA SPUO

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: SPUO) za ŽRS Zadarske županije do 2020. godine proveden je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08), Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu („Narodne novine“, broj 70/08), i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08). U okviru postupka strateške procjene za ŽRS Zadarske županije do 2020. godine, provedene su sljedeće aktivnosti:

- Donošenje *Rješenja* Ministarstva zaštite okoliša i prirode o potrebi provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, u sklopu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš od 8. veljače 2016. godine (KLASA: UP/I 612-07/16-71/09, URBROJ: 517-07-2-1-16-4);
- Donošenje *Odluke o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine* od 10. svibnja 2016. godine (KLASA: 302-02/15-02/3; URBROJ: 2198/1-01-16-20);
- *Informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške procjene utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine* od 25. svibnja 2016. godine (KLASA: 302-02/15-2/3, URBROJ: 2198/1-09/1-16-21). Uz Informaciju o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije za javnost je objavljena i radna verzija dijela dokumenta Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine (Osnovna analiza, SWOT analiza te ciljevi, prioriteti i mjere). Tijekom javnih konzultacija o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji, u razdoblju od 2. lipnja 2016. godine do 02. srpnja 2016. godine od javnosti nije zaprimljeno ni jedno mišljenje i/ili prijedlog na sadržaj strateške studije.
- Upućivanje dopisa nadležnim tijelima određenima posebnim propisima za dostavu mišljenja u postupku određivanja sadržaja strateške studije od 1. lipnja 2016. godine (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-09-16-22). Uz Informaciju o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije utjecaja na okoliš za javnost je objavljena i radna verzija dijela dokumenta Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine (Osnovna analiza, SWOT analiza te ciljevi, prioriteti i mjere). Tijekom konzultacija o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji, u razdoblju od 02. lipnja 2016. godine do 02. srpnja 2016. godine, zaprimljena su očitovanja: Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva, Hrvatska pošta, Hrvatske autoceste, Hrvatske vode, HAKOM, Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Zadar, Zadarska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove, PU zadarske, Služba upravnih i inspekcijskih poslova, Grad Zadar, Grad Pag, Čistoća Pag, Komunalno društvo Pag, Plinacro. Zaprimljena očitovanja (mišljenja i/ili prijedlozi) navedena su u Odluci o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš za Županijsku razvojnu strategiju Zadarske županije 2015. – 2020.
- Dana 15. lipnja 2016. godine u Velikoj vijećnici Doma Zadarske županije održana je javna rasprava u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja

konačnog sadržaja strateške studije. Tijekom rasprave nisu zaprimljena očitovanja/primjedbe na sam sadržaj strateške studije.

- Donošenje *Odluke o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš za Županijsku razvojnu strategiju Zadarske županije 2015. – 2020.* od 13. srpnja 2016. godine (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-01-16-61).
- Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za ŽRS Zadarske županije 2015. – 2020. osnovano je *Odlukom* od 15. srpnja 2016. godine (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-09-16-63).
- Zadarska županija, točnije Upravni odjel za razvoj i europske procese dostavilo je Savjetodavnom stručnom povjerenstvu nacrt Strateške studije o utjecaju na okoliš ŽRS Zadarske županije 2015. – 2020., i nacrt Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. putem dopisa od 28. srpnja 2016. godine (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-09-16-66).
- Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku studiju utjecaja na okoliš ŽRS Zadarske županije 2015. – 2020. održalo je dana 03. kolovoza 2016. godine I. sjednicu. Povjerenstvo je, uz izrečene manje komentare na Stratešku studiju koji su se odnosili na izričaj, korištenu stručnu terminologiju, potrebu navođenja pojedinih dokumenata u izvorima podataka ili ažuriranje popisa zakonodavnih akata, na istoj utvrdilo da je Strateška studija o utjecaju na okoliš za Županijsku razvojnu strategiju Zadarske županije 2015. – 2020. stručno utemeljena i cjelovita ali je u određenim područjima treba doraditi.
- Slijedom navedenog dogovoreno je da se izrečene primjedbe/prijedlozi na Stratešku studiju dostave pisanim putem (elektroničkom poštom) do 19. kolovoza 2016. godine.
- Nastavno na zaprimljene primjedbe/prijedloge zaprimljene pisanim putem (elektroničkom poštom) na nacrt Strateške studije, ovlaštenik je pripremio revidiranu Stratešku studiju te istu dostavio Zadarskoj županiji (elektroničkom poštom) 03. listopada 2016. godine.
- Zadarska županija, Upravni odjel za razvoj i europske procese dostavilo je Savjetodavnom stručnom povjerenstvu izmjene i dopune Strateške studije o utjecaju na okoliš ŽRS Zadarske županije 2015. – 2020., izmjene i dopune Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine te prijedlog Mišljenja Povjerenstva putem dopisa od 06. listopada 2016. godine (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-09-16-74).
- Druga sjednica Savjetodavnog stručnog povjerenstva za stratešku studiju utjecaja na okoliš ŽRS Zadarske županije 2015. – 2020. održana je 14. listopada 2016. godine. Na navedenoj sjednici, članovi Povjerenstva usvojili su Mišljenje te je odlučeno da se pripremi Odluka o upućivanju studije na javnu raspravu kao i ostale aktivnosti vezane uz organizaciju javne rasprave.
- Predsjednik povjerenstva donio je 14. listopada 2016. godine (KLASA: 302-02/15-2/3, URBROJ: 2198/1-09/1-16-75) *Mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije o utjecaju na okoliš za ŽRS Zadarske županije 2015. – 2020.*
- Zadarska županija, Upravni odjel za razvoj i europske procese donijela je 31. listopada 2016. godine *Obavijest o pokretanju postupka javne rasprave o Strateškoj studiji utjecaja na okoliš ŽRS Zadarske županije 2016. – 2020. i Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine* (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-09-16-76). Ista je, uz ostalu popratnu dokumentaciju objavljena na internetskim stranicama Zadarske županije (<http://www.zadarska-zupanija.hr/>).

- Postupak javne rasprave trajao je od 08. studenog do 08. prosinca 2016. godine. Na internetskoj stranici Zadarske županije objavljeni su *Strateška studija o utjecaju na okoliš ŽRS Zadarske županije 2016. – 2020.*, *Županijska razvojna strategija Zadarske županije do 2020. godine*, *Odluka o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš za ŽRS do 2020.*, te *Obrazac za dostavu mišljenja, primjedbi i prijedloga*. Javnost i zainteresirana javnost pozvane su da podnesu pisane primjedbe, mišljenja i prijedloge na adresu Zadarske županije, putem elektroničke pošte. Javno izlaganje o Strateškoj studiji i Županijskoj razvojnoj strategiji Zadarske županije do 2020. godine održano je 05. prosinca 2016. godine u Velikoj vijećnici Doma Zadarske županije na kojem su bili prisutni predstavnici Upravnog odjela kao i predstavnici Ovlaštenika, koji je izradio Stratešku studiju, te predstavnici Izrađivača, koji je izradio Strategiju. Na javnom izlaganju nije bilo zainteresiranih građana. Putem elektroničke pošte zaprimljeno je jedno mišljenje od zainteresirane javnosti koje se odnosilo na neslaganje s lokacijom za Županijski centar gospodarenja otpadom Biljane Donje i tehnologijom sanacije na lokaciji Bokanjac.
- Dana 08. prosinca 2016. godine upućen je dopis (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-09-16-78) nadležnim tijelima određenima posebnim propisima da dostave mišljenja o Strateškoj studiji utjecaja na okoliš ŽRS Zadarske županije 2016. – 2020, te Županijsku razvojnu strategiju Zadarske županije do 2020. godine. Tijekom konzultacija zaprimljena su očitovanja od: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM), Plinacro d.o.o., HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije „Natura Jadera“, Državna uprava za zaštitu i spašavanje - Područni ured Zadar, Ministarstvo turizma, Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatske vode – vodnogospodarski odjel za slivove Južnog Jadrana, Ministarstvo državne imovine, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.
- Dana 20. siječnja 2017. godine Zadarska županija, Upravni odjel za razvoj i europske procese donijelo je *Izvješće o javnoj raspravi o Strateškoj studiji utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije 2016. – 2020. i Županijskoj razvojnoj strategiji Zadarske županije do 2020. godine* (KLASA: 302-02/15-2/3, URBROJ: 2198/1-09-17-94).
- Slijedom dovršetka postupka javne rasprave ovlaštenik je pripremio odgovore na pristigle komentare te konačnu verziju Strateške studije te istu dostavio Zadarskoj županiji, Upravnom odjelu za razvoj i europske procese dana 08. ožujka 2017. godine. Isto tako, izrađivač je pripremio odgovore na pristigle komentare te konačnu verziju Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine te istu dostavio 13. ožujka 2017. godine.
- Sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08), Zadarska županija, dana 20. ožujka 2017. godine (KLASA: 302-02/15-02/3; URBROJ: 2198/1-09-17-103) uputila je Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, Upravi za zaštitu prirode *Zahtjev za davanje mišljenja o provedenom postupku Glavne ocjene u okviru Strateške studije utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije 2016. - 2020.*, te Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, Upravi za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom *Zahtjev za davanje mišljenja o provedenom postupku strateške procjene utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine* (KLASA: 302-02/15-02/3, URBROJ: 2198/1-09-17-104).

- Dana 30. ožujka 2017. godine Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode donijelo je mišljenje (KLASA: 612-07/16-58/402, URBROJ: 517-07-1-17-5) da se predmetna strategija ocjenjuje prihvatljivom za ekološku mrežu, a postupak Glavne ocjene prihvatljivosti predmetne strategije za ekološku mrežu je ocijenjen kao provediv.
- Dana 06. travnja 2017. godine Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom donijelo je mišljenje (KLASA: 351-03/17-04/582, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-3) da je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš proveden sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, Uredbi, Pravilniku o povjerenstvu za stratešku procjenu („Narodne novine“, broj 70/08) i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08).

Svi akti iz postupka za koje je predviđeno informiranje ili konzultiranje javnosti sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša objavljeni su na internetskoj stranici Zadarske županije (<https://www.zadarska-zupanija.hr/pristup-informacijama/savjetovanje-s-javnoscu/savjetovanja-u-tijeku>).

III. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA TE REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE I MIŠLJENJA TIJELA I JAVNOSTI INTEGRIRANA U OPERATIVNI PROGRAM

Primjedbe, prijedlozi i mišljenja nadležnih tijela i javnosti zaprimljenih tijekom dviju javnih rasprava te odgovori kako su isti uzeti u obzir prilikom izrade Strateške studije te Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine prikazani su u sljedećim tablicama.

Prva javna rasprava održana je u svrhu određivanja sadržaja strateške studije te su u postupku zatražena mišljenja nadležnih tijela o sadržaju Strateške studije na osnovu kojih je određen sadržaj Studije i donesena *Odluka o sadržaju strateške studije* (Klasa: 302-02/15-02/3; Ur. broj: 2198/1-01-16-61, 13. srpnja 2016.g.). U nastavku su prikazana mišljenja nadležnih tijela, te komentar izrađivača strateške studije.

Mišljenje o sadržaju strateške studije	Komentar izrađivača SPUO
Čistoća Pag d.o.o. za komunalne usluge (Klasa: 363-01/16-0215/733, URBROJ:2198-01/16-2, Pag, 01.srpnja 2016.)	
Predlažu se dopune i ispravci Županijske razvojne strategije u poglavlju osnovne analize - Gospodarenje otpadom vezano uz odlagalište otpada Sv. Kuzam na Pagu.	Tematika gospodarenja otpadom je sagledana u Strateškoj studiji te obrađena u skladu sa predviđenim sadržajem.
Grad Zadar, Upravni odjel za razvitak otoka i zaštitu okoliša (Obrazac za dostavu mišljenja, primjedbi i prijedloga u internetskom savjetovanju o provedbi postupka određivanja sadržaja SPUO ŽRS ŽŽ, Zadar, 21.lipnja 2016.)	
Predlažu se dopune i ispravci Županijske razvojne strategije u poglavljima osnovne analize (gospodarenje otpadom, zrak, buka i prirodna baština).	Dopune vezane uz tematiku gospodarenja otpadom su uvažene te je Strateška studija dopunjena prema sugestijama. Ostala poglavlja sadrže aktualne podatke o postojećem stanju okoliša.
Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Zadar (Obrazac za dostavu mišljenja, primjedbi i prijedloga u internetskom savjetovanju o provedbi postupka određivanja sadržaja SPUO ŽRS ŽŽ, Zadar, 30.lipnja 2016.)	

Predlažu se dopune i ispravci Županijske razvojne strategije u poglavlju osnovne analize (Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća) te izmjena i dopuna mjere 3.1.8. Unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja te prilagodbe na klimatske promjene.	Dopune vezane uz tematiku ugroženosti stanovništva i okoliša od katastrofa i velikih nesreća su uvažene te je Strateška studija dopunjena prema sugestijama.
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti HAKOM (elektronička pošta, Zagreb, 09. lipnja 2016.)	
Predlažu se dopune i ispravci Županijske razvojne strategije u poglavljima osnovne analize (Telekomunikacije) i SWOT analize te izmjena i dopuna mjere 2.2.3. Poticanje razvoja i unaprjeđenje elektroenergetске i telekomunikacijske mreže sukladno razvojnim potrebama Županije.	Navedena tematika obrađena je u Strateškoj studiji u skladu s predviđenim mjerama i aktivnostima ŽRS ZŽ.
Hrvatska pošta d.d., Ured za korporativnu sigurnost (elektronička pošta, Zagreb, 13. lipnja 2016.)	
Nemaju posebnih zahtjeva vezano uz sadržaj i razinu obuhvata Strateške studije.	-
Hrvatske autoceste d.o.o. (Broj:4211-100-789/16, Zagreb 17. lipnja 2016.)	
Nemaju posebnih zahtjeva vezano uz sadržaj i razinu obuhvata Strateške studije.	-
Hrvatske vode, VGO za slivove Južnog Jadrana (Klasa:351-03/16-01/0208, URBROJ:374-24-3-16-2, Split 15. lipnja 2016.)	
Navode da je potrebno obuhvatiti pregled stanja svih voda (površinskih, prijelaznih, priobalnih, podzemnih i dr.), dati ciljeve zaštite voda, mjere postizanja ciljeva, utjecaje ciljeva ŽRS na vode te mjere zaštite voda. Također je potrebno sagledati problematike korištenja i zaštite voda te zaštite od štetnog djelovanja voda.	Navedene tematike iz područja korištenja i zaštite voda, zaštite od štetnog djelovanja voda, te postojećeg stanja voda, mogućih utjecaja provedbe ŽRS na vode, obrađene su Studijom u skladu s mjerama i predviđenim aktivnostima ŽRS.
Komunalno društvo Pag d.o.o. (Obrazac za dostavu mišljenja, primjedbi i prijedloga u internetskom savjetovanju o provedbi postupka određivanja sadržaja SPUO ŽRS ZŽ, Pag, 01.srpnja 2016.)	
Predlažu se dopune i ispravci Županijske razvojne strategije u poglavljima osnovne analize (Komunalna infrastruktura) vezano uz organizaciju vodoopskrbnog sustava na području otoka Paga.	-
Ministarstvo gospodarstva (Klasa:302-01/16-01/03, URBROJ:526-02-02-01/1-16-03, Zagreb, 27.lipanj 2016.)	
Nemaju posebnih zahtjeva vezano uz sadržaj i razinu obuhvata Strateške studije.	-
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Uprava za prostorno uređenje, pravne poslove i programe EU (Klasa:350-01/16-02/249, URBROJ:531-05-16-3, Zagreb, 23. lipnja 2016.)	
Nemaju posebnih zahtjeva vezano uz sadržaj i razinu obuhvata Strateške studije.	-
Ministarstvo poduzetništva i obrta Uprava za međunarodnu suradnju, investicije i inovacije (Klasa:351-01/16-01/08, URBROJ:516-03-01-02/2-16-2, Zagreb, 08. lipanj 2016.)	
Nemaju posebnih zahtjeva vezano uz sadržaj i razinu obuhvata Strateške studije.	-
Ministarstvo turizma (Klasa:334-07/16-02/14, URBROJ:529-04-16-3, Zagreb, 09. lipnja 2016.)	
Traže da se u Strateškoj studiji obrade utjecaji ugostiteljsko-turističkog zona te luka nautičkog turizma na okoliš (bioraznolikost, kulturno-povijesna baština, krajobraz, stanovništvo).	Navedena tematika (razvoj ugostiteljsko-turističkih zona te nautičkog turizma) i njihov utjecaj na okoliš obrađena je u Strateškoj studiji u skladu s predviđenim mjerama i aktivnostima ŽRS ZŽ.
PLINACRO d.o.o. (Klasa:PL-16/2074, URBROJ: K/MB-16-1, Zagreb, 17. lipnja 2016.)	

Navode magistralne plinovode i njihove objekte, kojima upravljaju na području Županije te sugeriraju da ih se uvrsti u ŽRS.	-
Ministarstvo unutarnjih poslova (elektronička pošta, Zadar, 06. lipnja 2016.)	
Predlažu se dopune i ispravci Županijske razvojne strategije u poglavljima osnovne analize vezano uz djelokrug rada Službe upravnih i inspekcijskih poslova.	-
Zadarska županija Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove (Klasa:302-02/15-02/3, URBROJ:2198/1-07-16-33, Zadar, 09. lipnja 2016.)	
Nemaju posebnih zahtjeva vezano uz sadržaj i razinu obuhvata Strateške studije.	-
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Uprava cestovnog i željezničkog prometa i infrastrukture (Klasa:351-01/16-01/35, URBROJ:530-05-3-2-1-16-3, Zagreb, 11. srpnja 2016.)	
Traže da se u Strateškoj studiji obrade teme kao što su opis postojećeg stanja cestovnog/željezničkog prometa i infrastrukture, analiza usklađenosti sa strateškim dokumentima, utjecaj na stanovništvo, prostor te pojava buke, mjere zaštite. Također traže da se koriste nazivi i oznake iz važećih Odluka o razvrstavanju javnih cesta i željezničkih pruga.	Navedene tematike iz područja opisa postojećeg stanja cestovnog/željezničkog prometa, usklađenost sa strateškim dokumentima, utjecaja na stanovništvo, prostor i buka kao i pripadajuće mjere zaštite, obrađene su Studijom u skladu s mjerama i predviđenim aktivnostima ŽRS.
Ministarstvo zdravlja Glavno tajništvo (Klasa:022-04/16-01/06, URBROJ:534-02-1-1/3-16-2, Zagreb, 12. srpnja 2016.)	
Traže da se u Strateškoj studiji obrade sastavnice okoliša koje utječu na zdravlje ljudi i kvalitetu životnih uvjeta. Potrebno je opisati mogući utjecaj buke i propisati odgovarajuće mjere zaštite.	Navedena tematika (zdravlje, kvaliteta života, buka) obrađene su Studijom u skladu s mjerama i predviđenim aktivnostima ŽRS.

Druga javna rasprava, odnosno javni uvid i rasprava održani su u svrhu informiranja javnosti. Postupak javne rasprave trajao je od 08. studenog do 08. prosinca 2016. godine. Javnost i zainteresirana javnost bile su pozvane da podnesu pisane primjedbe, mišljenja i prijedloge na adresu Zadarske županije, putem elektroničke pošte. Javno izlaganje o Strateškoj studiji i Županijskoj razvojnoj strategiji Zadarske županije do 2020. godine održano je 05. prosinca 2016. godine u Velikoj vijećnici Doma Zadarske županije na kojem su bili prisutni predstavnici Upravnog odjela kao i predstavnici Ovlaštenika, koji je izradio Stratešku studiju, te predstavnici Izrađivača, koji je izradio Strategiju. Na javnom izlaganju nije bilo zainteresiranih građana, dok je putem elektroničke pošte zaprimljeno sljedeće mišljenje:

PRIMJEDBA	Gđa. Vesna Stipanović	<i>Elektronička pošta pristigla 16. prosinca 2016. godine</i> „Obraćamo Vam se sa iskrenom zabrinutošću po pitanju očuvanja prirode i okoliša koja je usko vezana za javnu raspravu po pitanju komunalnog otpada reciklažnog centra koji će definitivno uništiti jedno od najplodnijih površina na Srednjem Jadranu. Stoljeća su trebali prirodi da naprave plodno tlo u ravnim kotarima a jedna pogrešna odluka u par godina će sve uništiti. Ovim apelom iskreno Vas upućujemo da revidirate svoje odluke koje su vezane za reciklažni centar u srcu plodnog Zadarskog zaleđa. Ovim apelom ustajemo iz niže navedenih razložnosti. <u>Reciklažni centar u srcu ekološke proizvodnje</u> je definitivno kriva odluka. <u>Ravni kotari Zadarskog zaleđa su žitnica srednje Dalmacije. Jedino nezagađeno područje teškim metalima i kemijskim sredstvima</u> jer domaće stanovništvo nije imalo financija da se bavi modernom poljoprivredom. Cijeli kraj vrlo plodne zemlje ostalo je u svom izvornom stanju. Veliki procvat poljoprivrede OPG-ova koji su bazirani na ekološkoj proizvodnji hrane doživljava svoj pravi procvat radi zdrave i ekološki ne zagađene okoline i jako plodnog zemljišta.“
-----------	-----------------------	--

ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Iznose mišljenje o neslaganju s lokacijom za Županijski centar gospodarenja otpadom Biljane Donje i tehnologijom sanacije na lokaciji Bokanjac te ukazuju na važnost očuvanja poljoprivrednih površina Ravnih kotara. Strateškom studijom ŽRS ŽŽ ne analiziraju se pojedinačni zahvati niti lokacije već mjere i aktivnosti predviđene provedbom ŽRS ŽŽ. Tematika gospodarenja otpadom je analizirana kroz mjeru 2.2.6. <i>Sanacija divljih odlagališta, izgradnja Centra za gospodarenje otpadom te unaprjeđenje sustava za gospodarenje otpadom</i> , kojom se predviđa provođenje daljnjih aktivnosti u skladu s Planom gospodarenja otpadom za Zadarsku županiju. Važećim Planom gospodarenja otpadom za Zadarsku županiju definirane su aktivnosti i lokacije u okviru cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.
---------	--	--

Tablica u nastavku prikazuje mišljenja, primjedbe i prijedloge pristigle od nadležnih tijela u postupku javne rasprave.

1. PRIMJEDBA	Mr. sc. Mario Weber, ravnatelj, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)	<i>Dopis: KLASA: 350-05/16-01/418; URBROJ: 376-10/JŠ-16-2 (HP), 9. prosinca 2016.</i> „Obavještavamo vas da temeljem č. 25. st. 3. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14; dalje: ZEK) HAKOM sudjeluje u postupku donošenja dokumenata prostornog uređenja davanjem mišljenja na konačni prijedlog prostornog plana svih razina. Za davanje drugih mišljenja u postupku donošenja dokumenata prostornog uređenja, uključujući i strateške studije utjecaja na okoliš, nismo ovlašteni po ZEK-u.“
1. ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, voditeljica projekata, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Nemaju komentare na Stratešku studiju jer nisu ovlašteni za davanje mišljenja prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14).
1. ODGOVOR	Marica Babić, zamjenica ravnateljice, JU Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA	<i>Odgovor:</i> HEP traži ispravke podataka u Tablici 58., koji navodi da je snaga RHE VELEBIT 1,25 MW te smatraju da je ispravan podatak 240 MW. Primjedba je uvažena te je ispravljena prema navedenom prijedlogom. Smatraju da je u Županijskoj razvojnoj strategiji Tablica 57. nepotpuna te nam je dostavljena ažurirana tablica s ispravnim podacima. Primjedba je uvažena te je dodana kompletna nova tablica s ažuriranim podacima.
2. PRIMJEDBA	Rumiha Davorin, rukovoditelj PJ geodetskih poslova Plinacro d.o.o.	<i>Elektronička pošta pristigla 09. prosinca 2016. godine</i> „Dostavljam vam scan dopisa koji smo poslali 17.06.2016. Molim da nam potvrdite da li je to dovoljno.“
2. ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Nemaju komentare na Stratešku studiju. Traže da se razmotri da li je potrebno unijeti podatke o aktualnom stanju projekata plinovodnih sustava u Stratešku studiju. <u>U Stratešku studiju je unesen podatak vezano uz aktualno stanje projekata plinovodnih sustava na području ŽŽ.</u>
3. PRIMJEDBA	Željko Šarić, HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	<i>Elektronička pošta pristigla 12. prosinca 2016. godine</i> „Pregledom navedenih studija primijetili smo slijedeće: a) U studiji u opisu vezano za Energetiku u točki B.17. stoji navod da se električnom energijom područje Zadarske županije napaja iz TS BILICE sa naponom 220 kV što treba nadopuniti jer su glavni napojni vodovi od TS BILICE prema Biogradu i dalje prema Zadru napona 110 kV. b) U županijskoj razvojnoj strategiji na stranici 132 u tablici 58: Hidroelektrane u Zadarskoj županiji stoji podatak da je snaga RHE VELEBIT 1,25 MW što je pogrešno, snaga je 240 MW. c) U županijskoj razvojnoj strategiji na stranici 131 je navedena tablica 57. Popis elektrana na području Zadarske županije koju treba nadopuniti, te vam u tom smislu u prilogu dostavljamo ažuriranu tabelu iz koje se može vidjeti popis elektrana koje su priključene na distribucijsku mrežu DP ELEKTRE ZADAR te popis elektrana koje su u postupku priključenja.“
3. ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Predlaže se korekcija podataka u poglavlju B.17. Energetika U Strateškoj studiji. <u>Navedeno poglavlje je ispravljeno prema prijedlogu.</u>

4. PRIMJEDBA	Morana Bačić, Stručna voditeljica, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije „Natura Jadera“	<i>Elektronička pošta pristigla 13. prosinca 2016. godine</i> „U prilogu je mišljenje na dio prirodne baštine u ŽRS. Za komentare na Stratešku studiju utjecaja na okoliš mi treba vremena. Jedino što mogu reći ovako, samo preletom preko dokumenta je sljedeće: na str 70 popraviti ukupnu površinu pod zaštitom jer im je u ovom postotku vjerojatno došlo do zbrajanja preklapljenih područja ili su i zbrajalo područja parkova koja su van županije, na str 71 dodati da plan upravljanja ima i značajni krajobraz SZ dio Dugog otoka i da PP Telašćica ima plana upravljanja (od 2012.), na str 74 pokraj Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13) dodati i NN 105/15, popraviti podatak da se na razini Hrvatske ZŽ ističe se visokim četvrtim mjestom prema udjelu ekološke mreže (50,33%). Objasniti da se to odnosi na kopneni dio županije, na str 120 pod lokacije u ZŽ za Biološka i krajobrazna raznolikost i Zaštićena područja, područja ekološke mreže dodati i ostala ZP“
4. ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Primjedbe se odnose na dopune i korekcije podataka unutar Strateške studije, unutar poglavlja o biološkoj raznolikosti i zaštićenim područjima. Navedeni komentari su usvojeni te je Strateška studija dopunjena u navedenim poglavljima.
4. ODGOVOR	Marica Babić, zamjenica ravnateljice, JU Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA	<i>Odgovor:</i> Smatraju da su u Županijskoj razvojnoj strategiji poglavlja 3.1.1. "Vegetacija" i 3.1.2. "Fauna" već obuhvaćena u prethodnom odlomku te predlažu da se kao takva mogu ukloniti u cijelosti. Prijedlog je uvažen te su se navedena poglavlja uklonila. Predlažu korekcije podataka u poglavlju 3.1.7. "Biološka raznolikost". Prijedlog je uvažen te su izvršene korekcije u navedenom poglavlju. S obzirom da se u tekstu poglavlja 3.1.8. spominju i zaštićena područja i Natura 2000 područja, predlažu izmjenu naslova navedenog poglavlja iz "Natura 2000" u "Zaštićena područja i Natura 2000". Prijedlog je usvojen te je naziv navedenog poglavlja promijenjen prema prijedlogu. NATURA JADERA traži nadopune podataka u mjeri 2.1.4. i mjeri 2.1.5. Županijske razvojne strategije vezane za nositelje mjera. Primjedba je usvojena te su nadodani nositelji navedenih mjera.
5. PRIMJEDBA	Miroslav Andrić, voditelj odjela za preventivne i planske poslove, Državna uprava za zaštitu i spašavanje Zadar	<i>Elektronička pošta pristigla 13. prosinca 2016. godine</i> „Prijedlozi se odnose na tekst u pojedinim stavkama nacрта Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020.godine - Potrebno je ispraviti točku 3.1.10.8 Postojeći kapaciteti i snage zaštite i spašavanja: 1. Izbaciti iz navedenih snaga koje se bave zaštitom i spašavanjem Zapovjedništvo civilne zaštite (Stupanjem na snagu Zakona o sustavu civilne zaštite prestala su djelovati Zapovjedništva civilne zaštite) 2. Navesti popis pravnih osoba od važnosti za sustav civilne zaštite (Postoji Odluka u Zadarskoj županiji) - Predlažem promjenu u tablici CILJ 3. Prioritet 3.1., mjera 3.1.8. u kojoj se navodi kao mjera: Unapređenje sustava zaštite i spašavanja te prilagodba na klimatske promjene. 1. Predlažem promjenu naziva mjere 3.1.8 : Unapređenje sustava civilne zaštite, jačanje svijesti i ukazivanje na moguće posljedice izazvane klimatskim promjenama. Navedene promjene iz teksta Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020.godine, mogu se „ugraditi“ u Stratešku studiju utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije 2016.-2020.“
5. ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Smatraju da je u Stratešku studiju potrebno unijeti dopune vezano uz opis postojećeg stanja unutar poglavlja Seizmološke značajke i Akcidentne situacije. Također, predlažu u ŽRS korekciju mjere 3.1.8. <i>Unapređenje sustava zaštite i spašavanja te prilagodba na klimatske promjene</i> u - Unapređenje sustava civilne zaštite, jačanje svijesti i ukazivanje na moguće posljedice izazvane klimatskim promjenama, te usklađenje sa Strateškom studijom. Komentari su usvojeni te je tekst Strateške studije dopunjen u navedenim poglavljima i usklađen sa navedenim dijelom u ŽRS.

5. ODGOVOR	Marica Babić, ZADRA NOVA	<i>Odgovor:</i> DUZS traži uklanjanje navoda "Zapovjedništvo civilne zaštite" iz snaga koje se bave zaštitom i spašavanjem unutar poglavlja 3.1.10.8. Primjedba je uvažena te je navedeni navod uklonjen. Predlažu da se navede popis pravnih osoba od važnosti za sustav civilne zaštite. Prijedlog je usvojen, navedeni popis se nadodao. Predlažu promjenu naziva mjere 3.1.8. iz "Unapređenje sustava zaštite i spašavanja te prilagodba na klimatske promjene" u "Unapređenje sustava civilne zaštite, jačanje svijesti i ukazivanje na moguće posljedice izazvane klimatskim promjenama". Navedeni naziv mjere se izmijenio prema prijedlogu.
6. PRIMJEDBA	Robert Pende, pomoćnik ministra, Ministarstvo turizma	<i>Dopis: KLASA: 334-07/16-02/14; URBROJ: 529-04-16-5, 12. prosinca 2016. godine</i> „Strategija je dokument koji je na dobar način definirao održivi razvoj županije uvažavajući dosad usvojene strateške dokumente na nacionalnoj razini, uključujući Strategiju razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.g. Studija je na korektan način obradila sve utjecaje Strategije na sastavnice okoliša i definirala mjere zaštite okoliša, uključujući i one koje se odnose na razvoj turističke infrastrukture. Ministarstvo turizma nema primjedbi na navedene dokumente.“
6. ODGOVOR	Daniela Klaić Jančijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Nemaju komentare na Stratešku studiju.
6. ODGOVOR	Marica Babić, ZADRA NOVA	<i>Odgovor:</i> Ministarstvo nema primjedbi na Županijsku razvojnu strategiju.
7. PRIMJEDBA	Tomislav Cvetko, direktor sektora, Hrvatske ceste d.o.o.	<i>Dopis: KLASA: 351-03/2016-1/70, URBROJ: 345-211/517-2016-2/TZ, 15. prosinca 2016.</i> „U skladu s člankom 15. Uredbe i strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 64/2008) Hrvatske ceste d.o.o. dužne su dati svoje mišljenje o izrađenoj strateškoj studiji vezano za područje cestovne infrastrukture državnog značenja. U okviru izrade studijske i projektne dokumentacije, a temeljem Zakona o zaštiti okoliša (N.N. 80/13) i Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (N.N. 61/14) za sve planirane državne ceste potrebno je izraditi studije o utjecaju na okoliš, te ishoditi rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš. Na području Zadarske županije Hrvatske ceste d.o.o. trenutno provode aktivnosti na izradi studijske i projektne dokumentacije za izmještanje državne ceste D1 10 na Ugljanu. Mjere zaštite okoliša iz ishodenog Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš potrebno uvažiti u stratešku studiju.“
7. ODGOVOR	Daniela Klaić Jančijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Navode potrebu izrade studije utjecaja na okoliš i ishodenje rješenja za sve planirane državne ceste. Predlažu uvažavanje mjera zaštite okoliša iz ishodenog Rješenja za zahvat izmještanja državne ceste D110 na Ugljanu. Strateška studija ne uzima u obzir pojedinačne zahvate već navedenu problematiku analizira kroz mjere i aktivnosti predviđene ŽRS ŽŽ. Strateškom studijom analizirana je problematika cestovnog prometa kroz mjeru 2.4.1. Poboljšanje kvalitete kolnog, pješačkog i prometa u mirovanju te cestovne mreže i unaprjeđenje sustava za upravljanje i nadzor prometom te su za nju predložene mjere zaštite sastavnica okoliša na koje je moguć značajan utjecaj i mjere ublažavanja štetnih posljedica za ekološku mrežu.
8. PRIMJEDBA	Tihomir Galić, direktor, Hrvatske vode – vodnogospodarski odjel za slivove Južnog Jadrana	<i>Dopis: KLASA: 351-03/16-01/0000240, URBROJ: 374-24-3-16-8, 16. prosinca 2016.</i> „Što se tiče Strateške SUO Zadarske županije, potrebno je pozvati se i na Vodoopskrbni plan Zadarske županije: Tekst Županijske razvojne strategije Zadarske županije potrebno je izmijeniti/dopuniti sa slijedećim: – Str. 124. – kod nabiranja sustava uza navodnjavanje obzirom da se radi uglavnom o planiranim (budućim) sustavima za navodnjavanje to treba i naglasiti – Str. 124. – podaci o izgrađenim sustavima javne odvodnje i postojećim uređajima za pročišćavanje nisu usklađeni sa dopisom Hrvatskih voda u KLAS: 351-03/16-01/240, URBROJ: 374-24-3-16-4/MG) od 4.8.2016., nakon ažuriranja podataka i zaključak sadržan u rečenici: „S obzirom na izgrađenost i razvijenost naselja Zadarske županije, uočljiva je neadekvatna izgrađenost sustava odvodnje potrebnih za pravilno sakupljanje, pročišćavanje i dispoziciju otpadnih voda“ bit će drugačiji, pogotovo ako se ima u vidu stanje podzemnih i površinskih voda, te ocjene mora za kupanje. – Str. 132. u tablici 58. navedena je snaga RHE Velebit od 1,25 MW. Međutim

		snaga predmetne elektrane je 2x140 MW. Osim toga na području Zadarske županije planirano je više elektrana poput HE Zrmanja, HE Žegar i HE Ervenik. – Str. 246, 247 i dalje u tekstu razvoj sustava javne odvodnje mora proizlaziti iz Plana upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021., te Plana provedbe vodno – komunalnih direktiva. – Str. 247. – drugi pasus – što se tiče stanja sustava javne odvodnje i % priključenosti promijeniti nakon ažuriranja podataka o izgrađenim sustavima javne odvodnje i stupnju priključenosti.“
8. ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Predlažu unosenje i pozivanje na dokument Vodoopskrbni plan Zadarske županije. Strateška studija je dopunjena dokumentom prema navedenom prijedlogu.
8. ODGOVOR	Marica Babić, ZADRA NOVA	<i>Odgovor:</i> Hrvatske vode traže dopune i korekcije podataka unutar poglavlja "Vodno gospodarstvo" te "Odvodnja otpadnih voda". Navedeni komentari su usvojeni te se Županijska razvojna strategija dopunila i korigirala u navedenim poglavljima.
9. PRIMJEDBA	Krunoslav Katičić, državni tajnik, Ministarstvo državne imovine	<i>Dopis: 940-01/16-03/678, URBROJ: 536-03-02-01/02-2016-2, 16. prosinca 2016.</i> „Uvidom u Županijsku razvojnu strategiju Zadarske županije do 2020. godine ukazujemo da je, u poglavlju 5. Upravljanje razvojem po točkom 5.1. Struktura državne administracije (stranica 193.), naveden Državni ured za upravljanje državnom imovinom dok bi ispravno trebalo stajati Ministarstvo državne imovine. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, br. 93/16.) utvrđeno je da Državni ured za upravljanje državnom imovinom nastavlja s radom kao Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, dok je sljedećim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, br. 104/16.) utvrđeno da Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom prestaje s radom te njegove poslove preuzima Ministarstvo državne imovine. Također napominjemo da na stranici 277. spomenute Razvojne strategije, kod mjere 1.5.9. pod korisnicima, stoji Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), no ista ne postoji od listopada 2013. godine budući je ona bila pravni prethodnik Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom. Uzevši u obzir gore navedeno, Ministarstvo državne imovine nema ostalih primjedbi na sadržaj Županijske razvojne strategije Zadarske županije do 2020. godine, ako niti na sadržaj Strateške studije utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije 2016. – 2020.“
9. ODGOVOR	Daniela Klaić Janjčijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Nemaju komentare na Stratešku studiju.
9. ODGOVOR	Marica Babić, ZADRA NOVA	<i>Odgovor:</i> Ministarstvo traži korekciju naziva ministarstava te drugih državnih tijela prema novom Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 93/16 i 104/16). Primjedbe su usvojene. tekst Županijske razvojne strategije je prilagođen novom Zakonu. U mjeri 1.5.9. traže uklanjanje Agencije za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) koja ne postoji od listopada 2013. godine. Primjedba je uvažena te je Agencija uklonjena.
10. PRIMJEDBA	Gabrijela Žalac, ministrica, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	<i>Dopis: 940-01/16-03/678, URBROJ: 536-03-02-01/02-2016-2, 16. prosinca 2016.</i> „U poglavlju A.3. Strateške studije, u kojem se navodi usklađenost ciljeva Strateške studije s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima, smatramo da nije uputno pozvati se na dokumente koji su još uvijek u procesu izrade, odnosno donošen ja, kao primjerice: Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020., Strategija prilagodbe klimatskim promjenama na razini EU, Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem te Inovacijska strategija Republike Hrvatske za razdoblje 2014. 2020. Također na stranici 21. Strateške studije, pod točkom A.3.1., smatramo da je u drugom redu tabličnog prikaza potrebno navesti puni naziv Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Vezano uz Županijsku razvojnu strategiju, smatramo da nije točan uvid na stranici 314. navedenog dokumenta, da će Grad Zadar, kod upravljanja mehanizmom integriranih teritorijalnih ulaganja (u nastavku teksta: ITU mehanizam) biti zadužen za odabir projekata koji se mogu financirati iz Operativnih programa Konkurentnost i kohezija i Učinkoviti ljudski

		potencijali, kao i navod da će Grad Zadar postati Posredničko tijelo razine 1. ITU mehanizama. Naime, mišljenja smo da će Grad Zadar, kao eventualno Posredničko tijelo ITU mehanizma, a koje ima različite ovlasti od Posredničkog tijela 1., biti zadužen samo za fazu ocjene kvalitete projekata. Ukazujemo da je u Županijskoj razvojnoj strategiji ostalo neispunjeno ključno poglavlje 10.1., pod nazivom „Financijski okvir za provedbu Strategije“ te tablica 116. na stranici 321. Također, nije razumljivo koliko se sredstava očekuje iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (u nastavku teksta: ESI fondovi) te koja je sigurnost da će se planirana sredstva uistinu dobiti. Primjerice, na stranici 324. Županijske razvojne strategije, za provedbu projekta „Centar kompetencija za preradu ribe i voća – Plavo-zeleni centar“, navode se ukupna planirana sredstva u iznosu od 46.000.000,00 kn koja se namjeravaju ostvariti putem sljedećih izvora financiranja: vlastita sredstva nositelja projekta, sredstva EU i sredstva ostalih izvora. Međutim, u konkretnom slučaju, ne navodi se raspodjela sredstava po navedenim izvorima financiranja te koja je sigurnost da će očekivana sredstva biti dodijeljena iz ESI fondova. S tim u vezi, smatramo da je za ostvarenje ciljeva iz Županijske razvojne strategije, nužno iste povezati i uskladiti s dostupnim izvorima financiranja, jer se u protivnom dovodi u pitanje čitava provedba Strategije. S obzirom da je u međuvremenu stupio na snagu novi Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 93/16 i 104/16, u nastavku teksta: Zakon), smatramo da je Županijskoj razvojnoj strategiji potrebno prilagoditi nazive ministarstava te drugih središnjih tijela. Primjerice, pod točkom 2.1.1., naziva „Institucionalno i strateško upravljanje sektorom gospodarstva“, navodi se Ministarstvo poduzetništva i obrta kao odgovorno tijelo za malo gospodarstvo, u smislu osiguravanja odgovarajućeg zakonodavnog okvira te donošenja politika radi pružanja potpore malom gospodarstvu. Budući da je u skladu s odredbama Zakona navedeno Ministarstvo prestalo s radom, a njegove poslove je preuzelo Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, smatramo da je potrebno dio teksta pod navedenom točkom 2.1.1. promijeniti u skladu s navedenim. Također smatramo da navedene promjene treba izvršiti i u tekstu poglavlja 5.1., pod nazivom „Struktura državne administracije“, gdje se ponovno navodi Ministarstvo poduzetništva i obrta te se izostavljaju novoustrojena tijela poput Ministarstva državne imovine te Središnjeg državnog ureda za šport. Republika Hrvatska je potpisnica Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (u nastavku teksta: Protokol) te je proglašen Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine, broj 8/12). U skladu s 4. i 5. odlukom uvodnog dijela Protokola te odredbama članka 12. istog, mišljenja smo da u Županijskoj razvojnoj strategiji nisu dovoljno obrađeni rizici vezani uz podizanje razine mora i povećanje saliniteta tla te podzemnih voda, a posebno izvora pitke vode i vodocrpilišta na otocima i priobalju. Smatramo važnim voditi brigu o negativnom utjecaju morskih mijenja i o već uočenom porastu razine mora te provoditi procjene rizika, kao i planiranja zaštite osjetljivih (podzemnih i nadzemnih) područja s pitkom vodom na otocima i na kopnu, a sve u cilju zaštite i očuvanja kvalitete postojećih izvora pitke vode. Predlažemo da se na područjima riječnih ušća, kao i manjih vodotoka jadranskog sliva, prvenstveno onih koji služe kao izvor pitke vode (vodocrpilišta), planira/predvidi izgradnja zaštitnih građevina (npr. brana, membrana i sl.), kako bi se maksimalno smanjio prodor slane vode uzvodno zbog razlike u razini mora. Uz navedeno, poznato je da je u Zadarskoj županiji, npr. na području Vira i Nina, u zadnjih tridesetak godina došlo do erozije i potpunog nestanka pješčanih obala i to do 20 – 30 metara širine, pod utjecajem vjetra i morskih struja te valova. S tim u vezi, smatramo da bi se planiranom izgradnjom zaštitnih vodnih građevina (brana, membrana i/ili morskih pragova), u bitnoj mjeri smanjio utjecaj mora i u tom području. Također, predlažemo da Županijska razvojna strategija predvidi i izgradnju/obnovu/nadogradnju vodoopskrbnih sustava, sa postavljanjem paralelnih cjevovoda za vodu iz alternativnih izvora ili pročistača, kao i hidrantskih vodovoda te izgradnju/obnovu/nadogradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, malih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i septičkih jama te postrojenja za obradu mulja (uključujući nabavu opreme potrebne za pravilno funkcioniranje uređaja). U poglavlju 3.1.4. Županijske razvojne strategije, pod nazivom „Vode“ (str. 103) navodi se tekst sadržaja: „Brojni izvori i vrulje upućuju na postojanje većih rezervi kvalitetne podzemne vode, a na temelju istraživanja provedenih za potrebe donošenja strategije prostornog uređenja RH, područja Ravnih kotara i Like svrstana su u zonu rezerve podzemnih voda prve kategorije“. Iz sadržaja navedenog teksta nije sasvim razumljivo zašto se onda vodoopskrbni kapaciteti Zadarskog i Biogradskog vodovoda (svi postojeći izvori i bunari, uključujući i zahvat na samoj rijeci Zrmanji) na granici maksimalnih količina, iako bi se tek nakon većih hidrogeoloških istraživanja moglo eventualno zahvatiti neke nove količine podzemnih voda. Prema našem saznanju,
--	--	---

		navedena istraživanja nisu provedena desetljećima, a u SWOT analizi i Županijskoj razvojnoj strategiji nema planiranih ulaganja u istraživanje novih područja zahvata podzemnih resursa voda, tj. nisu planirana ulaganja u hidrogeološka istraživanja, niti ulaganja u zaštitu voda. Stoga, smatramo da bi trebalo predvidjeti navedena istraživanja, kao i planirati određena sredstva za provedbu istih. Također, smatramo da u Županijskoj razvojnoj strategiji nisu definirane jasne smjernice gospodarenja otpadom, odvajanje i transportiranja otpada u Zadarskoj županiji, posebice otocima.“
10. ODGOVOR	Daniela Klaić Jančijev, Dvokut ECRO d.o.o.	<i>Odgovor:</i> Predlažu da se u Strateškoj studiji ne navode dokumenti koji su u postupku donošenja (Strategija regionalnog razvoja RH 2014. – 2020., Strategija prilagodbe klimatskim promjenama na razini EU i dr.). Strateška studija je ispravljena prema navedenom prijedlogu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIHVAĆANJA ODABRANOG VARIJANTNOG RJEŠENJA

Županijskom razvojnom strategijom nisu predložena varijantna rješenja planiranih mjera i aktivnosti te kao takva nisu razmatrana Strateškom studijom. Kao varijantno rješenje uzeta je alternativna opcija – bez provođenja ŽRS ZZ, odnosno mogući razvoj okoliša bez provedbe ŽRS ZZ. Iz analize ova dva varijantna rješenja, zaključak je da se provedbom ŽRS ZZ predviđaju veći pozitivni učinci na okoliš, uključujući poboljšanja kvalitete voda, tla, zraka, stanja biološke i krajobrazne raznolikosti, kulturno – povijesne baštine te kvalitete života stanovništva i javnog zdravlja, od opcije bez provedbe ŽRS ZZ. Stoga se provođenje planiranih mjera i aktivnosti ŽRS ZZ smatra najprihvatljivijim varijantnim rješenjem. Tijekom identifikacije aktivnosti unutar mjera ŽRS, došlo se do zaključka da velik dio predviđenih aktivnosti ima pozitivan utjecaj na stanovništvo i kvalitetu života preko unapređenja aktivnosti unutar sektora gospodarstva i pružanja usluga.

V. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Mjere zaštite okoliša po sastavnicama okoliša određene su kako slijedi:

ZRAK

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuje se pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka u vidu mogućeg poboljšanja stanja zraka ili sprječavanja onečišćenja zraka, posebno realizacijom aktivnosti u sklopu mjera 2.1.1., 2.2.1. i 2.2.6. Indirektan pozitivan utjecaj očuvanju kvalitete zraka može se očekivati i provedbom mjere 2.2.3 koja potiče Korištenje električne energije umjesto energenata kao što su biomasa ili lož ulje (npr. za potrebe grijanja), te 2.2.4. kojom se potiče korištenje elektroničko komunikacijske mreže i infrastrukture širokopojsnog pristupa, što može doprinijeti manjoj potrebi za upotrebom vozila kao izvora onečišćujućih tvari u zrak. Također, kako će plinifikacija pridonijeti smanjenju upotrebe tekućih i krutih goriva, indirektan pozitivan utjecaj može se očekivati i provedbom mjere 2.2.5. Aktivnostima unutar prioriteta 2.4. može se doprinijeti poboljšanju kvalitete zraka kroz implementaciju pametnih prometnih rješenja.

KLIMATSKE PROMJENE

Utjecaj provedbe ŽRS na klimatske promjene

Utjecaj se razmatrao s aspekta smanjenja/povećanja emisije stakleničkih plinova u zrak te se pozitivan utjecaj odnosio na aktivnosti kojima se može doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova, a negativan na aktivnosti koje mogu doprinijeti povećanju emisija stakleničkih plinova.

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se pozitivni utjecaji na klimatske promjene, i to posebno kroz provedbu mjera koje se odnose na unaprjeđenje sustava odvodnje (2.2.1.), sanaciju odlagališta (2.2.6.), unaprjeđenje prometnih rješenja (2.4.1., 2.4.2. i 2.4.5.). Najveći doprinos smanjenju emisija stakleničkih plinova očekuje se provedbom mjera unutar prioriteta 2.3. budući da se njima planiraju aktivnosti koje će potaknuti povećano korištenje OiE i povećanu energetske učinkovitost. Aktivnosti predviđene mjerom 2.4.3. Razvoj zračnog prometa kroz razvoj Zračne luke Zadar i mreže heliodroma same po sebi neće u bitnom utjecati na produkciju stakleničkih plinova, a time ni na klimatske promjene.

Indirektan pozitivan utjecaj očekuje se provedbom aktivnosti kojima se doprinosi promicanju znanja i inovacija u poljoprivredi (1.5.8.) i podizanju svijesti o zaštiti okoliša i očuvanju prirode (2.1.4.)

Utjecaj klimatskih promjena na provedbu ŽRS (prilagodba na klimatske promjene)

Pri analizi utjecaja klimatskih promjena na aktivnosti koje se planiraju ŽRS-om, sagledavalo se na koji način provedba mjera doprinosi umanju, odnosno povećanju posljedica koje nastaju zbog klimatskih promjena. Ukoliko se provedbom mjera očekuje umanjeno posljedica klimatskih promjena, utjecaj se smatrao pozitivnim, a ukoliko se očekuje povećanje posljedica, utjecaj se smatrao negativnim.

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom mogu se očekivati pozitivni utjecaji u vidu umanjeno posljedica klimatskih promjena. Mjera 3.1.8. direktno je vezana na aktivnosti kojima se teži unaprjeđenju sustava zaštite i spašavanja te prilagodbe na klimatske promjene. Provedbom mjere 2.1.1. koja se odnosi na unaprjeđenje sustava praćenja kakvoće okoliša i prirode može se u konačnici očekivati pozitivan doprinos kroz mogućnost bolje prilagodbe klimatskim promjenama. Kroz provedbu mjera 1.4.2., 1.5.6. i 2.2.2. potrebno je u obzir uzimati dugoročne projekcije klimatskih promjena kako bi se doprinijelo umanju posljedica klimatskih promjena.

Indirektan pozitivan utjecaj očekuje se provedbom aktivnosti kojima se doprinosi promicanju znanja i inovacija u poljoprivredi (1.5.8.) i podizanju svijesti o zaštiti okoliša i očuvanju prirode (2.1.4.).

TLO

Gledajući ŽRS u cjelini, najveći dio predviđenih aktivnosti, posebno u sklopu prioriteta 1.5., usmjerene su na ulaganje u razvoj poljoprivrede kao i u njezino inovacijsko napredovanje. Razvoj poljoprivrede usmjeren je prema ekološkoj proizvodnji i proizvodnji u zaštićenim prostorima što će najvećim dijelom pozitivno djelovati na tlo. Negativne posljedice na tlo moguće su prvenstveno u kontekstu neodgovornog gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, ili u slučaju akcidentnih situacija. S obzirom da većina naselja Zadarske županije pripada ruralnom području, predviđenim aktivnostima razvoja poljoprivrede i agroturizma (kroz mjere 1.2.4., 1.4.2., 1.5.1., 1.5.2., 1.5.3., 1.5.4., 1.5.5., 1.5.6., 1.5.7., 1.5.8.) pozitivno će se utjecati na cjelokupan ruralni razvoj Županije.

Pozitivan utjecaj na tlo imat će i provedba aktivnosti vezanih za sanaciju divljih odlagališta.

ŠUME, ŠUMARSTVO I LOVSTVO

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom mogu se očekivati najvećim dijelom pozitivni utjecaji na šume, šumarstvo i lovstvo. Indirektan pozitivan utjecaj može se očekivati provedbom

mjere 1.2.3. koja se odnosi na jačanje malog i srednjeg poduzetništva, npr. privatnih šumarskih tvrtki, kao i provedbom mjere 1.2.5. koja potiče međusektorsko povezivanje radi kreiranja novih finalnih proizvoda i organiziranog nastupa na tržištu. Jačanje kapaciteta privatnih šumarskih tvrtki i poticanje udruživanja u interesne profitne organizacije (prvenstveno zadruge) može omogućiti i veću konkurentnost privatnog šumarstva, a samim time i bolje gospodarenje šumama te posljedično pozitivno utjecati na šumarsku djelatnost. Kroz provedbu mjere 1.5.9. će se, u smislu razgraničavanja poljoprivrednih od šumskih površina budući da je to jedan od osnovnih preduvjeta za ulazak u sustav poticaja. Pozitivni utjecaji očekuju se i provedbom aktivnosti vezanim za sanaciju odlagališta (mjera 2.2.6.), zatim potencijalno smanjenje pojave požara provedbom mjere 3.1.8. i obnovu katastra i zemljišnih knjiga kroz mjeru 3.2.6.

Potencijalno negativan utjecaj prepoznat je za mjeru 2.4.1. s obzirom da se izgradnjom prometnica u šumskom području može očekivati fragmentacija, te stvaranje novih šumskih rubova i promijene stanišnih uvjeta. S aspekta lovstva, može doći do ugrožavanja divljači fragmentacijom staništa te povećavanjem mogućnosti kolizije divljači s vozilima.

Negativan utjecaj na lovstvo može se očekivati i provedbom mjere 1.5.5. kojom se potiče komasacija poljoprivrednog zemljišta, u vidu umanjenja bonitetne vrijednosti lovišta. Mjera 1.5.10 direktno je usmjerena na razvoj i unapređenje lovstva, što se smatra pozitivnim utjecajem na lovstvo.

VODE

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se najvećim dijelom pozitivni utjecaji na stanje površinskih i podzemnih voda. Mogući negativni utjecaji mogu se pojaviti uslijed dodatnih pritisaka na vodni resurs te pojave akcidentne situacije.

Provedbom mjere 1.5.4. vezano uz poticanje ekološke poljoprivrede može se doprinijeti boljem stanju vodnih tijela, budući da se provedbom aktivnosti očekuje smanjenje upotrebe pesticida. Pozitivni utjecaji mogu se očekivati provedbom mjera 2.2.2. u vidu smanjenja pritisaka na vodni resurs, posebno u razdobljima hidrološkog minimuma (ljetna razdoblja), kao i aktivnostima vezanim za sanaciju divljih odlagališta (mjera 2.2.6.). Provedbom mjera 2.1.1., 2.2.1. i 2.2.7. može se doprinijeti boljem stanju vodnih tijela, budući da se provedbom aktivnosti unutar njih očekuje smanjenje opterećenja onečišćujućih tvari u recipijentima otpadnih voda.

Provedbom mjere 2.1.3. koja se odnosi na praćenje stanja kakvoće mora omogućit će se pravovremena reakcija nadležnih tijela pri identifikaciji onečišćivača te uklanjanju eventualnih onečišćenja uzrokovanih uglavnom antropogenim utjecajem. Također, i provedbom mjere 3.1.8. koja se odnosi na unapređenje sustava zaštite i spašavanja može se doprinijeti smanjenju mogućih značajnijih onečišćenja priobalnih vodnih tijela.

Pritisci na vodni resurs mogu se očekivati kroz provedbu mjera 1.5.6. (veće zahvaćanje vode za potrebe poljoprivrede i korištenje pesticida uslijed intenziviranja poljoprivredne proizvodnje), 1.5.11. (u slučaju nepropisnog postupanja sa stajskim gnojem) te 2.2.4. (lučka infrastruktura predstavlja jedan od generatora hidromorfoloških promjena, te moguće onečišćenje mora putem emisija opasnih tvari s plovila, a što je posebno izraženo pri pojavi akcidentnih situacija).

MORSKI OKOLIŠ

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se pretežno pozitivni utjecaji na stanje morskog okoliša. Provedbom dijela aktivnosti mogući su negativni utjecaji. Mjera 2.1.3. koja se odnosi na unaprjeđenje sustava planiranja i upravljanja obalnim područjem te postizanje održivog razvoja obalnog područja županije direktno je povezana s poboljšanjem stanja morskog okoliša što je izrazito pozitivan utjecaj. Provedbom mjere 2.1.1. kojom se potiče zaštita, povećanje kvalitete i unaprjeđenje sustava praćenja kakvoće okoliša i prirode će se također doprinijeti sprečavanju mogućih onečišćenja i sanaciji onečišćenja mora.

Provedbom mjere 2.2.1. očekuje se smanjenje pritiska na morski okoliš koji na pojedinim područjima predstavlja ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda u recipijente. Pritisak na morski okoliš mogu predstavljati aktivnosti unutar mjera 1.4.2. i 1.4.3. koje su vezane za intenziviranje turističkih aktivnosti. Aktivnosti nautičkog turizma te ronilačkog turizma mogu predstavljati izravnu prijetnju morskim ekosustavima kroz direktno uništavanje osjetljivih morskih i obalnih staništa i vrsta, najčešće uzrokovano sidrenjem te mogućnošću pristupa u netaknuta područja, kao i raznim oblicima uznemiravanja.

Aktivnostima ulaganja u poboljšanja stanja infrastrukture postojećih ribarskih luka postići će se ublažavanje postojećeg negativnog utjecaja na morski okoliš koji predstavljaju luke u kojima su smješteni lučki sadržaji na prostoru neodgovarajućih dimenzija i uvjeta za obavljanje lučkih aktivnosti. Radovi dogradnje i rekonstrukcije ribarskih luka mogu imati negativan utjecaj na morski okoliš ukoliko se provode tehnikama koje nedovoljno štite obalni i morski dio.

Rizik za morski okoliš postoji i uslijed provedbe mjere 2.2.4. koji se očituje onečišćenjem mora vodenim balastom i sedimentom prilikom čega dolazi do prijenosa morskih organizama koji u novoj sredini mogu postati invazivni i nanijeti ozbiljnu štetu prirodnom okolišu. Priobalne vode koje uključuju i lučka područja iznimno su izložena unosu i širenju stranih organizama.

BIORAZNOLIKOST

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se najvećim dijelom pozitivni, a manjim dijelom negativni utjecaji na stanje bioraznolikosti. Utjecaji na bioraznolikost najviše se očituju u mogućoj fragmentaciji staništa i širenju invazivnih vrsta, posebno uslijed provedbe mjera 2.2.3. (odnosi se na izgradnju elektroenergetske infrastrukture), 2.4.1. (odnosi se na izgradnju novih dionica županijskih i lokalnih cesta te brzih cesta i zaobilaznica). Mjera 2.2.3. također može negativno utjecati na stanje ornitofaune, uslijed kolizije.

Provedbom turističkih aktivnosti, kao što su formiranje biciklističkih staza i drugih objekata za avanturistički turizam (mjera 1.4.3.), može doći do degradacije staništa te uznemiravanja životinjskih vrsta. Pojačanim intenzitetom speleoturizma moguća su uznemiravanja životinja uslijed posjećivanja špilja, primjerice šišmiša. Pritisak na obalna staništa, posebno pješčane i šljunčane plaže) moguć je provedbom mjere 1.4.2.

Na vodene ekosustave, negativno se može odraziti provedba mjere 1.5.6. uslijed crpljenja podzemnih voda te uslijed toga mogućim izmjenama vodnog režima. Pri tom su najugroženija vlažna i vodena staništa te vrste koje u njima trajno ili privremeno obitavaju. Uslijed provedbe mjere 1.5.5. doći će do povećanja poljoprivrednih zemljišta, što može dovesti do nestanka malih parcela omeđenih gustim živicama, a posljedično do jednolikosti staništa i smanjenja bioraznolikosti na tim područjima.

Pozitivni utjecaji mogu se očekivati provedbom mjera 2.1.1. (može se doprinijeti sprečavanju mogućih onečišćenja staništa), 2.2.1. (uslijed smanjenja pritiska na vodena i močvarna staništa i vrste- recipijente radi postojećeg neadekvatnog ispuštanja nepročišćene otpadne vode) te 2.2.6. (sanacija divljih odlagališta).

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se većim dijelom pozitivni utjecaji, a manjim dijelom negativni, na očuvanje prirodnih vrijednosti zbog kojih su područja proglašena zaštićenim.

Mjere 2.1.2., 2.1.4., 2.1.5. direktno su vezane za zaštićena područja te se pozitivni utjecaji očekuju posebno jer su aktivnosti usmjerene na unapređenje i očuvanje prirode, zaštićenih dijelova prirode i ostalih vrijednih dijelova prirodne baštine kroz prilagodljivo upravljanje, njihovo održivo korištenje i valorizaciju.

Mjera 2.2.6. koja se odnosi na sanaciju divljih odlagališta također može doprinijeti boljem stanju prirodnih vrijednosti unutar zaštićenih područja, kada se sanacija odnosi na divlja odlagališta unutar zaštićenih područja prirode.

Prijetnju očuvanju vrijednosti zaštićenim područjima predstavlja provedba aktivnosti unutar mjere 1.4.3. To se odnosi na moguću degradaciju osjetljivih morskih i obalnih staništa i vrsta, uslijed turističkih aktivnosti, najčešće uzrokovano sidrenjem te mogućnošću pristupa u netaknuta područja, npr. morski dio područja PP Telašćica, ili na uznemiravanje ornitofaune uslijed intenziviranja rekreacijskih aktivnosti (slobodno penjanje i alpinizam) u područjima gdje te vrste gnijezde, npr. na području PP Velebit i NP Paklenica.

KRAJOBRAZ

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom mogu se očekivati u podjednakoj mjeri pozitivni kao i negativni utjecaji na krajobraz. Provedbom mjera 2.1.2., 2.1.3., 2.1.4. potiču se aktivnosti u svrhu održavanja visokog stupnja krajobrazne, biološke raznolikosti te georaznolikosti te aktivnosti vezane za podizanje razine upravljanja obalnim područjem u cjelini, kao i razine svijesti o ovoj tematici, što se može direktno ili indirektno odraziti i na očuvanje krajobraznih vrijednosti. Sanacijom divljih odlagališta također se mogu očekivati lokalni pozitivni utjecaji na krajobrazne vrijednosti. Provedbom mjere 1.5.11. pozitivan utjecaj na krajobraz može se očitovati u vidu održanja kulturnog krajobraza u brdskim i planinskim područjima, ali samo ukoliko se ispaša obavlja na tradicionalan način

Potencijalni negativni utjecaji odnose se na narušavanje krajobraznog karaktera uslijed pojave kontekstualno neprilagođene izgradnje ali i na degradaciju vizura s šireg prostora, npr. provedbom mjere 1.4.2. ukoliko se pojedini zahvati planiraju na krajobrazno visoko vrijednim područjima (obalni pojas još nedevas tiran izgradnjom, ruralne cjeline ili visoko vrijedna prirodna područja poput kanjona ili planinskih vrhova). Provedbom mjere 1.5.5. negativni utjecaj može se očitovati na područja kulturnog krajobraza budući da su rascjepkane i usitnjene čestice ograđene živicama ili suhozidima glavni nositelji dinamike kulturnog krajobraza.

Potencijalni negativni utjecaji mogu se očekivati i provedbom mjera 2.2.1., 2.2.3., 2.2.5. i 2.4.1. u vidu promjene krajobraznih značajki i karakter krajobraza. U urbanim i suburbanim područjima

problematika nije izražena zbog već ranije degradiranih krajobraznih značajki i antropogenog karaktera krajobraza. Područja koja su osjetljivija na eventualne promjene su kulturni krajobrazi visoke vrijednosti ili obalno područje.

KULTURNA BAŠTINA

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom mogu se očekivati najvećim dijelom pozitivni utjecaji na kulturnu baštinu.

Pozitivni utjecaji mogu se očekivati provedbom mjere 1.2.4. i to posebno na nematerijalnu kulturnu baštinu odnosno tradicijska znanja, umijeća i proizvode koji su uz to vezani. Jednako tako, turistička ponuda temeljena na kulturnoj baštini i kulturni turizam (kroz aktivnosti mjere 1.4.2.) potpomažu održivo korištenje kulturne baštine, a samim time pozitivno utječu kako na pojedine elemente kulturne baštine tako i na kulturnu baštinu općenito. Potencijalno negativni utjecaji mogu se dogoditi u kulturološki ili arheološki aktivnim područjima uslijed izgradnje turističke infrastrukture, a odnose se najviše na narušavanje kulturološkog konteksta područja.

Potencijalni rizici od moguće fizičke destrukcije pojedinačnih objekata kulturne baštine ili narušavanje kulturološkog konteksta mogu se očekivati provedbom mjera 2.2.1., 2.2.3. i 2.4.1.

STANOVNIŠTVO

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se pozitivni utjecaji na stanovništvo, i to kroz sva tri određena cilja. Provedbom aktivnosti i mjera unutar cilja 1. očekuje se jačanje gospodarstva i malog i srednjeg poduzetništva, a trenutno prisutni nesklad između poslovnog sektora i sustava obrazovanja i istraživanja može se umanjiti većom suradnjom i pojačanom međusobnom komunikacijom.

Uravnoteženijem razvoju mogu pridonijeti aktivnosti unutar prioriteta 1.4. budući da su aktivnosti usmjerene prema razvoju i diversifikaciji ponude na području cijele Županije u skladu s prirodnim predispozicijama prostora i tradicijskim/poljoprivrednim gospodarstvima u ruralnim područjima Županije (ruralni turizam). S obzirom na to da međuodnos poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma sada nije dovoljno razvijen očekuje se pozitivan utjecaj provedbom aktivnosti i mjera unutar prioriteta 1.5. Međudjelovanje poljoprivrede i turizma može dovesti do poboljšanja i unapređenja razvoja na obje razine. Prvenstveno se to odnosi na poljoprivredne proizvode koji bi trebali biti važan dio turističke ponude, a isto tako i na privlačenje novih investicija i jačanja izvoza tih istih proizvoda. Uvjeti života ruralnog stanovništva mogu se poboljšati povećanjem broja poljoprivrednih gospodarstava uključenih u turističku ponudu (ruralni turizam), te se očekuje i smanjenje iseljavanja stanovništva iz sela u grad.

Kao rezultat provedbe aktivnosti koje su definirane kroz cilj 2. može se očekivati značajno poboljšanje uvjeta i kvalitete života za cjelokupno stanovništvo Županije. Poboljšanjem infrastrukturne osnove direktno se utječe na stvaranje adekvatnih preduvjeta za snažniji i ravnomjerniji gospodarski razvoj, a time i na dobrobit stanovništva. U sklopu mjera iz prioriteta 2.3. predviđaju se aktivnosti koje se odnose na primjenu obnovljivih izvora energije čime se u konačnici osim pozitivnog utjecaja na stanovništvo, kvalitetu njihovog života i standard doprinosi i očuvanju okoliša u cjelini, osobito u kombinaciji s mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti (npr. mjere za poboljšanje toplinske zaštite na objektima, mjere povećanja

energetske učinkovitosti održive gradnje, mjere za poboljšanje sustava javne rasvjete, uvođenje car sharing-a i sl.). U sklopu predviđenih mjera iz prioriteta 2.4. unaprijedit će se loša prometna povezanost unutar Županije (posebno kopno s otocima), unaprijediti i proširiti ostalu infrastrukturu na mjesta gdje ona nije adekvatna ili je nema, a time omogućiti razvoj ili revitalizaciju ruralnih, nerazvijenih i depopulacijskih područja unutar Županije.

Populacijska neravnoteža, gustoća naseljenosti i neujednačeni demografski trendovi na razini jedinica lokalne samouprave ograničavajući su faktor razvoju Županije. Uzrok tome je i neravnomjerna dostupnost društvenih usluga na području županije (u području odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga) s posebnim naglaskom na slabiju razinu dostupnosti na otocima i slabije razvijenim dijelovima Županije. Kao rezultat provedbe predviđenih aktivnosti koje su definirane kroz cilj 3. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovništva Zadarske županije očekuje se povećana i uravnotežena kvaliteta života cjelokupnog stanovništva Zadarske županije.

ZDRAVLJE I OKOLIŠ

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se najvećim dijelom pozitivni utjecaji na zdravlje ljudi. Mjera 1.6.3. usmjerena je na poticanje povećanja potrošnje ribe, te se njenom provedbom mogu očekivati pozitivni utjecaji na zdravlje ljudi. S obzirom na iznimno malu potrošnju ribe po stanovniku, ali i na važnost ribe kao namirnice u zdravoj prehrani, od velikog je značaja edukacija stanovništva o dobrobiti prehrane koja uključuje ribu i riblje proizvode.

Provedbom mjera 2.2.1., 2.2.2. očekuje se povećanje broja stanovnika koji će biti priključeni na sustav vodoopskrbe i odvodnje te se očekuje bolja kvaliteta pitke vode. Izgradnjom, rekonstrukcijom i nadogradnjom postrojenja za pročišćavanje vode za piće i postrojenja za desalinizaciju za opskrbu otoka i udaljenih mjesta pitkom vodom smanjit će se problemi u vodoopskrbi tijekom ljetnih mjeseci (vrijeme turističke sezone). Također, provedbom tih mjera moguće je smanjiti rizik za ljudsko zdravlje kroz smanjenje izloženosti stanovništva potencijalnim bolestima koje se prenose vodom, a koje se mogu pojaviti uslijed neadekvatnog stanja infrastrukture.

Provedba mjera unutar prioriteta 2.4. može imati pozitivne, ali i negativne utjecaje na zdravlje. Pozitivni se očituju u povećanje sigurnosti na prometnicama, kroz osiguranje prometne protočnosti, rekonstrukciju postojećih prometnica, poticanje razvoja biciklističkog prometa i dr. Negativni utjecaji mogu se očitovati u vidu povećanja razine buke i smanjenja kvalitete zraka, a što se posebno odnosi na veći broj novoizgrađenih prometnica i sezonski izraženog pojačanog intenziteta prometa.

Mjere i aktivnosti predviđene unutar cilja 3. usmjerene su na unapređenje kvalitete i dostupnosti odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga te na proširenje sadržaja i kvalitete usluga u području sporta i kulture. Također, povećat će se sigurnost stanovnika kroz unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja te prilagodbom na klimatske promjene.

OTPAD

Gledajući ŽRS u cjelini, njenom provedbom očekuju se pozitivni utjecaji kroz aktivnosti unutar mjere 2.2.6. koje su usmjerene na poboljšanje postojećeg stanja te će se doprinijeti smanjenju direktnih i indirektnih utjecaja koje postojeći način gospodarenja otpadom predstavlja za okoliš.

MATERIJAL OD ISKOPA

Provedbom nekih od aktivnosti, posebno unutar mjera 2.2.1., 2.2.2., 2.2.3., 2.2.5 i 2.4.1. može se očekivati nastanak materijala od iskopa koji kao višak predstavlja mineralnu sirovinu kod građevinskih radova. Kako ovakav materijal, ukoliko ga se odloži na neodgovarajući način, ne bi predstavljao potencijalnu ugrozu za okoliš, potrebno ga je odložiti na lokacije predviđene za odlaganje ovakvog materijala.

VI. GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ŽUPANIJSKE RAZVOJNE STRATEGIJE ZADARSKE ŽUPANIJE ZA EKOLOŠKU MREŽU

Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, ocijenjeno je da nije moguće isključiti značajne negativne utjecaje provedbe predmetne ŽRS, te je temeljem Rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode (Klasa: UP/I-612-07/16-71/09; Ur. broj: 517-07-2-1-16-4 od dana 08. veljače 2016.g.) potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Provedbom mjera predviđenih ŽRS, ustanovljeno je da se ne očekuju utjecaji na ekološku mrežu provođenjem najvećeg dijela mjera i aktivnosti u okviru Cilja 1. Gospodarski konkurentna i inovativna Zadarska županija i svih mjera i aktivnosti Cilja 3. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovništva Zadarske županije.

Provođenjem prioriteta 2.1. Unaprijeđen sustav zaštite okoliša i prirode i predviđenih mjera i aktivnosti, doći će do direktnog i indirektnog pozitivnog utjecaja na područja ekološke mreže. Provođenjem predviđene aktivnosti Potpora očuvanju Natura 2000 vrsta i staništa postići će se značajan pozitivan utjecaj na ciljne stanišne tipove i vrste odnosno cjelovitost područja ekološke mreže.

Utvrđeno je da se ne može isključiti negativan utjecaj uglavnom lokalnog karaktera, provedbom pojedinih mjera i aktivnosti planiranih u okviru prioriteta 1.2. Jačanje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, uz razvoj novih usluga i infrastrukture, 1.4. Smanjena sezonalnost turizma te povećana kvaliteta turističkih sadržaja, 1.5. Unaprijeđena konkurentnost poljoprivrednog sektora i poboljšana kvaliteta proizvodnje i trženja poljoprivrednih proizvoda, 1.6. Ojačana konkurentnost ribarstva i razvijena ribarska infrastruktura, 2.2. Unaprijeđen i razvijen infrastrukturni sustav Zadarske županije i 2.4. Unaprijeđena prometna mreža i povećana intermodalnost. Za dio predviđenih aktivnosti u okviru navedenih prioriteta za koje su poznate lokacije planiranog razvoja, bilo da se radi o izvođenju novog zahvata ili o rekonstrukciji na postojećoj lokaciji, izrađene su procjene utjecaja prihvatljivosti zahvata za EM, kojima je ocijenjeno da su zahvati prihvatljivi za EM. Za određene sektorske dokumente državne razine izrađene su strateške procjene te po potrebi Glavne ocjene, kojima su obuhvaćene aktivnosti pripadajućih sektora a koje su predviđene RS ZZ, te navedene aktivnosti nisu analizirane ovom Glavnom ocjenom.

Negativan utjecaj na područja ekološke mreže moguć je razvojem poslovnih zona jer može doći do zauzimanja područja ciljnih stanišnih tipova ili staništa ciljnih vrsta, što može dovesti do smanjenja brojnosti ciljnih vrsta, te gubitka odnosno narušavanja stabilnosti stanišnih tipova.

Negativan utjecaj na područja ekološke mreže moguć je razvojem turističkih sadržaja te razvojem kapaciteta nautičkih luka, koje obuhvaćaju izgradnju infrastrukture, formiranje novih luka te posljedično intenziviranje turističkih aktivnosti. Navedenim aktivnostima može doći do

zauzimanja područja ciljnih stanišnih tipova te do uznemiravanja jedinki ciljnih vrsta, što može dovesti do smanjenja brojnosti ciljnih vrsta, te gubitka odnosno narušavanja stabilnosti ciljnih stanišnih tipova. Moguć je negativni utjecaj na područja ekološke mreže pojavom kumulativnog efekta s postojećim sadržajem. Intenziviranjem specifičnih oblika turizma (ciklo, speleo, ronilački, avanturistički) mogući su negativni utjecaji na osjetljive ciljne stanišne tipove te ciljne vrste pojedinih područja ekološke mreže.

Negativan utjecaj se može očekivati uslijed komasacije poljoprivrednog zemljišta te promjene postojeće poljoprivredne prakse. Promjene mogu dovesti do nestanka malih parcela omeđenih gustim živicama, a posljedično do jednolikosti ciljnih stanišnih tipova ili staništa ciljnih vrsta. Utjecaji na područja ekološke mreže su mogući ukoliko se prenamjenjuju ciljni stanišni tipovi ili staništa ciljnih vrsta jer to uključuje i mobilizaciju degradiranih šumskih površina (makija, garig, šikare, šibljaci i dr.) u poljoprivredne svrhe.

Moguć je značajan utjecaj u slučaju izgradnje i rekonstrukcije visoko/srednje naponskih dalekovoda na područjima ciljnih stanišnih tipova te u slučaju pojačanog direktnog stradavanja ciljnih vrsta ptica.

Moguć je značajan utjecaj u slučaju izgradnje infrastrukture prometnica na područjima ciljnih stanišnih tipova unutar područja ekološke mreže, a posebno onih male površine. Odvijanjem prometa, kao posljedica fragmentacije staništa može doći do značajnog utjecaja uslijed povećanog stradavanja ciljnih vrsta na prometnicama.

Negativan utjecaj izgradnjom/rekonstrukcijom ribarskih luka može se očitovati u zauzimanju i trajnoj prenamjeni staništa. Ovisno o načinu izvedbe izgradnje/rekonstrukcije, utjecaj može biti pozitivan.

Povećanjem intenziteta pomorskog prometa, mogući su utjecaji tijekom odvijanja pomorskog prometa ometanjem stanišnih uvjeta ciljnih vrsta u moru, širenjem invazivnih morskih vrsta te mogućim akcidentnim situacijama (ispuštanja/izljevi opasnih tvari u more). Povećanjem broja brodova uključujući turističke brodove na kružnim putovanjima doći će do pojave onečišćenja okoliša podvodnom bukom što može negativno utjecati na jedinke ciljnih vrsta područja ekološke mreže.

Predloženim mjerama ublažavanja iz Glavne ocjene i Studije svi prepoznati utjecaji mogu se ublažiti, čime je provedba ŽRS prihvatljiva za ekološku mrežu.

VII. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Mjere zaštite okoliša propisuju se u skladu s prepoznatim utjecajima za razinu svakog pojedinačnog projekta koji proizlazi iz ŽRS, u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš. Također, u okviru izrađenih strateških procjena utjecaja na okoliš za pojedine višesektorske ili sektorske dokumente na državnoj ili županijskoj razini, čije su aktivnosti povezane s provedbom ŽRS, predložene su mjere zaštite, sprečavanja odnosno ublažavanja značajnih utjecaja. Obzirom na obavezu usklađivanja s dokumentima više razine, za neke od aktivnosti potrebno je provesti mjere proizašle iz postupaka strateške procjene utjecaja na okoliš za dokumente državne razine kao što su: Strateška procjena utjecaja na okoliš Nacionalnog strateškog plana razvoja akvakulture za razdoblje 2014. – 2020., Strateška procjena utjecaja na okoliš Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje 2014. – 2023., Strateška procjena

utjecaja na okoliš višegodišnjeg Programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013.- 2017., Strateška procjena utjecaja na okoliš Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021., Strateška procjena utjecaja na okoliš Strategije razvoja širokopojasnog pristupa za razdoblje 2015. – 2020., Strateška procjena utjecaja na okoliš Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije za razdoblje 2014. – 2020.

U nastavku je prikazan pregled mjera zaštite okoliša prema sastavnicama okoliša, vezano uz mjere i aktivnosti predviđene ŽRS za koje je procijenjeno da mogu imati značajan utjecaj na okoliš.

KLIMATSKE PROMJENE

- Prilikom razvoja aktivnosti proizašlih iz mjera 1.4.2., 1.5.6., 2.2.1. i 2.2.6., uzeti u obzir osjetljivost zahvata na klimatske promjene ovisno o lokaciji i utjecaj zahvata na klimatske promjene, a planske aktivnosti prilagoditi utvrđenoj osjetljivosti.

VODE

- Prilikom razvoja aktivnosti proizašlih iz mjere 1.5.6., predvidjeti korištenje i primjenu sredstava za prihranjivanje sukladno Načelima dobre poljoprivredne prakse.
- Prilikom planiranja aktivnosti proizašlih iz mjere 1.5.11., uključiti mogućnosti zbrinjavanja stajskog gnoja sukladno Načelima dobre poljoprivredne prakse.
- U skladu s planiranim povećanjem pomorskog prometa proizašlog iz mjere 2.4.4., unutar lučkog prostora luke Gaženica osigurati prihvrat svih vrsta otpadnih voda s brodova i njihovo prikupljanje te ispuštanje u javni sustav odvodnje grada Zadra.

MORSKI OKOLIŠ

- Prilikom daljnjih razvojnih aktivnosti za infrastrukturu ribarskih luka proizašlih iz mjere 2.4.4., dati prednost onima koje uključuju primjenu tehnika izgradnje i rekonstrukcije na način da u najvećoj mogućoj mjeri štite morski okoliš.

BIORAZNOLIKOST

- Planirati razvoj projekata komasacije poljoprivrednog zemljišta proizašlih iz mjere 1.5.5., na način da se u što manjoj mjeri zadire u područja značajna za bioraznolikost.
- Prilikom aktivnosti planiranja izgradnje nove energetske i prometne infrastrukture proizašle iz mjera 2.2.3. i 2.4.1., dati prednost ulaganjima u infrastrukturne mreže koje će se postavljati unutar postojećih infrastrukturnih koridora.

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE

- Razvojne aktivnosti vezane uz planiranje turističkih zona proizašlih iz mjere 1.4.2., uskladiti s planovima upravljanja zaštićenim područjima.
- U okviru razvojnih aktivnosti vezano uz planiranje lokacija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda proizašlih iz mjere 2.2.1., voditi računa o zaštićenim područjima prirode.

KRAJOBRAZ

- Prilikom planiranja infrastrukture i sadržaja u okviru aktivnosti proizašlih iz mjera 1.4.2, 1.5.6., 2.2.1. i 2.4.1., njihov smještaj u prostor omogućiti na način da se vizualno uklope u okolni krajobraz.
- U projektima okrupnjavanja zemljišta proizašlih iz mjere 1.5.5., oblikom i materijalima izgradnje (živice, suhozidi, terase) zadržati ili imitirati tradicionalnu parcelaciju zemljišta.
- U projektima proširenja stočnog fonda proizašlih iz mjere 1.5.11., podržati projekte koji predviđaju tradicionalno stočarstvo i ekološku proizvodnju.

MATERIJAL OD ISKOPA

- Tijekom pripreme pojedinačnih projekata proizašlih iz mjera 2.2.1., 2.2.2., 2.2.3., 2.2.5 i 2.4.1., postupanje s viškom materijala od iskopa uskladiti s Pravilnikom o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova (NN broj 79/14).

EKOLOŠKA MREŽA

- Tijekom daljnjih faza aktivnosti vezanih uz razvoj poslovne i turističke infrastrukture proizašlih iz mjera 1.2.1. i 1.4.2., osigurati da se izbjegne izgradnja infrastrukture na područjima gdje je moguće ugrožavanje ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta područja EM, a posebno se to odnosi na staništa travnjaka te obalna staništa.
- Tijekom daljnjih faza aktivnosti vezanih uz razvoj specifičnih oblika turizma (nautički, cikloturizam, speleoturizam, ronilački, avanturistički i sl.) proizašlih iz mjere 1.4.3., razvoj uskladiti s dokumentima upravljanja područjima EM za ona područja za koja su doneseni, a za ostala područja uspostaviti direktnu suradnju sa sektorom zaštite prirode (nadležnom institucijom) u cilju pronalaženja najprihvatljivijeg rješenja.
- Prilikom planiranja daljnjih aktivnosti speleoturizma na područjima EM u kojima je ciljno stanište - Špilje i jame zatvorene za javnost (8310), osigurati da se izbjegne direktno oštećivanje, uništavanje živog svijeta speleoloških objekata, odlaganje otpada ili ispuštanje otpadnih tvari, odnosno provođenje zahvata i aktivnosti kojima se mijenjaju stanišni uvjeti u objektu.
- U okviru razvoja projekata komasacije proizašlih iz mjere 1.5.5., provođenje komasacije uskladiti s karakteristikama područja EM, ukoliko se komasacija provodi unutar područja EM.
- Prilikom izrade šumskogospodarskih planova/programa proizašlih iz mjere 1.5.9. uvažiti specifičnosti područja EM.
- Prilikom razvoja projekata izgradnje i rekonstrukcije dalekovodne mreže (visoko i srednje naponske) proizašlih iz mjere 2.2.3., konzultirati podatke o stradavanjima ptica ciljeva očuvanja i osjetljivosti područja EM te sukladno tome predvidjeti dodatne mjere za zaštitu od stradavanja.
- U okviru razvoja projekata izgradnje i rekonstrukcije prometnica proizašlih iz mjere 2.4.1., unutar ili u blizini EM, konzultirati podatke o učestalosti stradavanja ciljeva očuvanja (vodozemce, gmazove, male sisavce i sl.), te predvidjeti dovoljan broj i pozicije prijelaza za male divlje životinje I. kategorije, na dijelu prolaska prometnice kroz područje EM.

- Prilikom aktivnosti planiranja intenziviranja pomorskog prometa proizašlih iz mjere 2.4.4., konzultirati dokumente upravljanja morskim okolišem vezano uz moguće intenziviranje podvodne buke te sukladno tome predvidjeti mjere zaštite od buke.

Prijedlog programa praćenja stanja okoliša

Na području Zadarske županije u tijeku je provođenje sljedećih programa praćenja stanja okoliša:

Sastavnice okoliša	Indikatori praćenja	Mjere praćenja	Nositelji
Zrak	Emisije onečišćujućih tvari u zrak	Redoviti monitoring kakvoće zraka	Državna mreža praćenja kakvoće zraka, lokalna mreža
Podzemne i površinske vode	Količina i vrsta onečišćujućih tvari u podzemnim i površinskim vodama Hidromorfološko stanje vodnih tijela površinskih voda Gubici vode iz vodoopskrbnog sustava	Redoviti monitoring stanja voda Izvešća o gubicima iz vodoopskrbne mreže	Hrvatske vode Isporučitelji vodnih usluga javne vodoopskrbe
Morski okoliš Priobalne vode	Ekološki, biološki, kemijski, fizikalni i ostali pokazatelji Pokazatelji u stupcu vode i sedimentu	Redoviti monitoring stanjaorskog okoliša Jednokratno praćenje stanja okoliša za područja luka za javni promet i luka posebne namjene, marikulture i onečišćenja obalnog iorskog područja otpadnim vodama (2015.)	Institut za oceanografiju Split Hrvatske vode Zavod za javno zdravstvo Zadarske županije
Biološka raznolikost i očuvanje prirode Ekološka mreža	Rijetki ili ugroženi stanišni tipovi, prioritetni stanišni tipovi Status divljih vrsta Zaštićena područja Status ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova	Izveštaji za pojedina zaštićena područja, područja od važnosti za biološku raznolikost i područja ekološke mreže	NP Paklenica, PP Velebit, PP Vransko jezero, PP Telašćica Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Natura Jadera UO za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove
Zdravlje ljudi i kvaliteta života	Fizikalni, kemijski i bakteriološki pokazatelji	Redoviti monitoring ispravnosti vode za piće i kakvoće mora na morskim plažama	Zavod za javno zdravstvo Zadarske županije

Predlaže se dodatni program praćenja stanja okoliša:

Sastavnice okoliša	Indikatori praćenja	Mjere praćenja	Nositelji
Klimatske promjene, zrak	Ukupna godišnja potrošnja energije prema oblicima energije	Izvešća o provedbi projekata korištenja energije iz obnovljivih izvora i prijave pravnih subjekata o emisijama i potrošnji energije	UO za gospodarstvo
Tlo	Onečišćujuće tvari u tlu, gubitak tla promjenom korištenja zemljišta, erozija tla	Sustav za praćenje kakvoće tla i pritiska na tlo	Zavod za javno zdravstvo Zadarske županije
Kulturno-povijesna baština	Obnovljena materijalna i nematerijalna kulturna baština	Prema broju projekata obnovljenih elemenata kulturne baštine i broju projekata održivog korištenja kulturne baštine	UO za društvene djelatnosti

Ovo Izvješće, Strateška studija o utjecaju na okoliš Županijske razvojne strategije Zadarske županije 2016. – 2020. te Županijska razvojna strategija Zadarske županije do 2020. godine bit će objavljeni na internetskoj stranici Zadarske županije, sukladno članku 6. stavku 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08).

PROČELNIK

